

ГОЛОС ДЯКІВ

Незалежний, аполітичний, безпартійний,
становий часопис.

Виходить 1 і 15. кожного місяця.

Адреса Редакції й Адміністрації: Коломия, вул. Мідкевіча ч. 51.

ЦІНИ ОГолоШЕНЬ: Ціла сторона 90 зл., половина 45 зл., $\frac{1}{4}$ стор. 30 зл., $\frac{1}{8}$ стор. 15 зл., $\frac{1}{16}$ стор. 8 зл., $\frac{1}{32}$ стор. 4 зл.

ДРІБНІ ОГолоШЕННЯ: За одно слово або його місце 10 сот.

Постійні оголошення мають 20% знижки а оголошення для дяків-пренумераторів 50%.

ОГОЛОШЕННЯ приймається тільки за попереднім надісланням належитості або принайменше зачету. Анонімних дописів не приймається.

Рукописів не звертається.

Передплата:

В краю чвертьрічно . . . 1.25 зл.
За границею річно . . . 1 $\frac{1}{2}$ доляра
або їх вартість в іншій валюті.

Чековеkonto П. К. О. в Варшаві
ч. 152.951.

Ціна одного примірника

20 сот.

Або тепер, або незараз.

Заключений між Римом а Польщею конкордат зістав — як се всім вже відомо — обома сторонами ратифікований (затверджений) і з днем 2. серпня ц. р. входить в життє. На його основі видав Митрополічий Ординаріят до деканальних урядів письмо ч. 20/орд. менш-більш такого змісту:

Дня 2. серпня с. р. входить конкордат в життє. З тим днем закон сей арт. 10 признав Епископам право творити нові парохії й ділити ґрунти бенефіції. Справа, що до поділу ерекціональних ґрунтів після проекту Митрополічого Ординаріяту мається так, що насамперед мають бути наділені ерекц. ґрунтом матірні церкви від 15 до 30 гектарів, відтак дяки при матерних церквах від 4—8 гект. та проча церковна служба від 3 до 5 гектарів. Дочерні церкви мають бути наділені оставшою рештою.

Скількість наділення ґрунту має залежати від його якості, т. є від кляси, до котрої даний ґрунт належить. Отже чим гірша кляса ґрунту тим більший має бути його приділ. (Завважається, що тут входять в число лише кляси: 1., 2., 3 і 4. а прочі кляси уважається як невжитки — пр. ред.) Отже в згаданому письмі стоїть виразно, що після вивінування матірної церкви ерекц. ґрунтом, приходить на чергу дяк, потім паламар а відтак аж дочерна церков. Так виглядає справедливість і мабуть так є сказано й в конкордаті. Одначе наші — деякі — сердечні „опікуни“ не хотять се так зрозуміти. Вони кажуть, що насамперед мають бути наділені матірні й дочерні церкви а щойно тим, що остане має наділитися дяків та прочу церковну службу.

Отже вони справу хотять повести так, щоби дяки нічого не дістали. За тим промовляють одні в голос а другі — на разі — шепотом. Хотять не все духовенство то одначе поважна його більшість є й буде проти наділення дяків ерекц. ґрунтами, вона, ся більшість буде за всяку ціну старатись, удержати свій дотеперішний „stan posiadania“.

Щож дяки мають на се робити? Чи чекати спокійно аж щось нашим добрим „опікунам“ капне з рота, чи може чекати, аж доки всі деканальні Соборчики не перепровадять у себе ухвали на взір вхвали Соборчика заліщицького деканату? (Диви „Голос Дяків“ ч. 6).

Там читаємо, що всі священники на Соборчику одноголосно заявили, що в ціло-

му заліщицькому деканаті жаден з дяків не заслуговує на призначенне йому якоїсь скількості ґрунту, на основі Епископського розпорядку. Чуєте дяки, що говорять Ваші „добродії-опікуни“, ті котрих Ви ціле своє життє лизали й дальше лижете по руках?

Цікаве, чому жаден з тих дяків не заслуговує на наділенне його ерекц. ґрунтом? Цікаве також і те, чому той о. декан — мимо домагання дяків — не хотів сего пояснити?

Тут, в тім місці мимохить вириваєсь голос розпуки: прочі з такими служителями, в Христовому Винограді, що своїми устами голосять любов до ближнього, а на ділі руководяться нелюдськими та ще Бог зна якими почуваннями. Чи таке відношеннє священства до дяків не поглублює й так вже не малої пропасти між ними? Чи можна тут сказати, що причиною сеї пропасти є дяки?

Проект поділу ерекціональних ґрунтів подібний до заліщицької ухвали зроблено також і в оліївському деканаті під проводом о. декана, й пароха на 2 села та „поміщика“ села Кругова о. Пелехатого.

На основі сего проекту поділено ерекц. ґрунта в сей спосіб, що для дяків не призначено нічого, хотять декотрі парохії в тому деканаті мають і до 120 моргів сего ґрунту. Наколи дяки запротестували о. декан відіслав їх з тим до Консистерії.

Здається, що се неймовірне, але однак правдиве і дуже сумне.

Спонуканий м. и. почуттєм справедливости й людяности кличу до тої частини духовенства, яка заняла вороже становище супроти справедливих домагань дяків: Схаменіться, будьте людьми! Не видирайте сим нуждарям-дякам сей послідний кусок чорного хліба, який їм тепер усміхнувся, але допоможіть їм ще в сему ділі! Не виставляйте своєї духовної особи на критику та не давайте причини до незгоди між вами а дяками, бо сеж хиба не підносить авторитету нашої Церкви й дорогого нам обряду а надто доброї слави правдивих священників. Не давайте причин до нарікань на вас. Бо якжеж можна не нарікати читаючи на пр. в 7. ч „Голосу Дяків“ допись під назвою: „Зі скільщини“, де бачиться як священник „змилосердився“ над дяком, та замість $\frac{1}{3}$ (одної третей) пайки загального доходу (в натурі) відділив йому „ла ска во“ — за порадою паламара — „аж“ $\frac{1}{12}$ пайку.

Що се значить? Як назвати таке поступованнє священника супроти дяка?..

Таке поступованнє духовної особи хай

осудить загал прикладного священства та громадянства, а я зі своєї сторони пригадаю лише оці слова: „suae quisque fortunae faber“ (як хто собі постелить, так і виспитьсь).

Завважається, що Митрополічий Ординаріят у Львові розіслав на днях до всіх деканальних і парохіяльних урядів письмо, в якому взиває їх, щоби найдальше до 10. липня с. р. подали йому до відома, по якій скількості ерекціональних ґрунтів находиться при матірних та дочерних церквах, долучуючи рівночасно проект поділу сих ґрунтів. Як се з дотеперішного становища більшости священства вносити можна, без сумніву знайшлося дуже багато таких священників, які предложили такий проект поділу, що для дяка напевно не лишиться нічого.

В виду сего є обовязком кожного дяка вивідатись, який проект поділу подав його священник, а в випадку покривдження дяка належить поступити так, як се подано в 8. числі „Голосу Дяків“.

За ходом сеї справи належить точно слідкувати та старатись завчасу, зарадити лихові. Все, що маєте в сій справі зробити, зробіть нині, бо завтра може бути вже за пізно.

Не закладайте рук, не марнуйте часу на пусті балачки а заберіться зараз до праці цілою силою. За Вас ніхто ніколи нічого не зробить. Вам можуть добрі люди лише помочи в Вашій праці.

Тепер звертаюся на сему місці в імени всіх дяків до Головного Виділу „Взаїмної Помочи Дяків“ у Львові, щоби подав до загального відома дяків, за посередництвом часопису „Голос Дяків“, чи й які заходи поробив він в справі наділення дяків ерекц. ґрунтами. Бо з дотеперішної діяльности Шановного Головного Виділу, мимоволі насувається на думку, що він обмежується лише до стягання членських вкладок та кольпортажі виданої для дяків Прагматики.

В кінці ще раз взиваю Вас, Впп. Дяки: організуйтеся, домагайтеся відповідного винагородження за свою працю, скликуйте збори, ухвалюйте відповідні резолюції, засипуйте ними всіх і вся а наколиб треба було вислати делегацію до польського уряду до Варшави в цілі представлення дяківських домагань, то й то зробіть, бо або тепер здобудете для себе красшу долю, або чекати будете на неї довгі, довгі часи.

Щасть Боже в праці! З Богом вперед!

О. З. Б.

Вписуйтеся в члени „РІДНОЇ ШКОЛИ“ (членська вкладка тепер 1 зл. на рік). Рівночасно з грішми присилайте й спис членів (ім'я, назвисько, заняття й точну адресу) до Українського Педагогічного Товариства у Львові, Ринок ч. 10.

Не забувайте, що в „Рідній Школі“ наша будучність!

Жидачівський повіт, позір!

Збір Дяків жидачівського повіту відбудеться дня 22. липня с. р. о 11. год. передполуднем в Жидачеві, в сали читальні „Просвіта“ на котрий то збір всіх Впп. Товаришів Дяків сего повіту запрошується. Ті, котрі не могли б з оправданих причин явитись на сему зборі, мають на сей день прислати свої умотивовані оправдання.

Крім сего запрошується на сей збір також всіх тих Всч. О. О. жидачівського повіту, які є прихильниками дяківської справи.

Впп. Товариші-Дяки жидачівського повіту являться дня 22. липня с. р. в своїому повітовому місті, на своїому зборі, вискажіть свої болі та свої бажання, подбайте самі про себе, не надійтеся на нікого, бо не всі відчувають те, що Вас болить. Наколи однак знайшлися нині такі добрі люди, що самі розпочали енергійну борбу за правду нашої гіркої долі, збудили нас з твердого, довгого сну та показали нам шляхи й способи, якими треба йти до повної перемоги, то шож маємо ми робити? Чи сидіти з заложеними руками? Ні — ми мусимо всі як один стати до боєвих рядів і так довго боротися аж віднесемо повну перемогу на цілому фронті а наш дяківський стан поставимо на такому ступні, на якому він стоїть у культурних народів.

За тимчасовий Комітет:

Михайло Плютач, дяк Дмитро Канюка,
і дяк. організ. в Жидачеві. дяк в Рудій.

Іван Волицький, дяк в Волцневі.

Дяки косівського деканату, позір!

Збір Дяків косівського деканату відбудеться дня 22. липня 1925, о 11. годині передполуднем в Косові, в сали „Бесіди“.

Дневний порядок:

1) Звіт делегата зі Збору Дяків у Львові 29. 4. 1925.

2) підпис резолюції про приділ ераціонального ґрунту для дяків.

3) внески й інтерпеляції.

Проситься Впп. Товаришів, щоби всі як один явилися на зборі, а ті що з важких причин не зможуть прибути, щоби на сей день прислали свої умотивовані оправдання.

Косів, дня 2. липня 1925.

Василь Павлюк, дяк і дяк. організ.
в Старім Косові.

Тухлянський деканат.

Дня 20. червня с. р. відбувся в Славську Збір Дяків, на котрому взяло участь 14 осіб. О 9. год. рано Всч. о. Декан Евстахій Качмарський відспівав Службу Божу о призвання помочи Свят. Духа. О 11. год. в домі місцевого дяка Вп. Миколи Штапінця відкрито Збір.

На предсідника Збору покликано Всч. о. Декана Евстахія Качмарського. на секретаря Вп. Матицьовського, дяка з Тернавки.

Вп. Матицьовський зложив звіт з Загального Збору Дяків у Львові з дня 29. цвітня с. р.

Вп. Дмитро Матіїв дяк з Тухлі, попросив Всч. о. декана й предсідника о поясненнс нововиданої Службової Прагматики для дяків і запитав, чи Прагматика має обовязуючу силу, бо є такі священники, що нехотять своїм дякам признати 1/3 частину доходів в натурі.

Всч. о. Декан потвердив, що Прагматика має обовязуючу силу та що всі дані чинники мусять до неї приноруватися.

Впп. Набитович, дяк з Головецька й Кожа-

нович, дяк з Рожанки висказали жаль на своїх сьвящеників, позаяк они дяка потребуєть лише в неділі й свята до відправлення Богослуження, а похорони, слюби, хрещення і т. п. без дяків відбуваються.

Всч. о. Декан візвав їх, щоб се подали йому на письмі.

Вп. Матіїв Дмитро, дяк з Тухлі підніс, що є на жаль такі сьвященики, які кричать, що дяки є ворогами Церкви й духовенства, що дяки не заслуговують на наділенне їх ерекціональним ґрунтом. Проти сего Всч. о. Декан запротестував, але бесідник доказав фактами залишицького протоколу, запавшого на Соборчику Сьвящ. дня 26. мая с. р. Бесідник підніс в імени своїх Впп. Товаришів, що не годиться їм цілувати ту руку, котра їх бе.

На доказ того, що дяки є вірними синами церкви та не відносяться ворожо до її Достойників, запропонував Вп. Бесідник вислати привітну телеграму до Високопреосв. Митрополита у Львові, на що всі присутні згодилися.

Дальше Збір Дяків ухвалив одноголосно, віднести до всіх інстанцій, поданих в 2. числі „Голосу Дяків“ з домаганням, наділити всіх дяків що найменше 5—8 гект. рілі з ерекціональних ґрунтів, та признати їм таку платню, яку признано органістам.

Вкінци вписано до Тов. „Сам. Дяків“ Впп. Теодора Глюдза, дяка з Либохорі, Олексу Кацідана, дяка з Плавя та Івана Лазовського, дяка з Жупаня.

На тім Збір закрито о 3. год. сполудня при відспіванню „Достойно єсть...“.

Предсідник: Секретар:
О. Евстахій Качмарський. Матицьовський Н.
Стефан Човага, дяк Матіїв Дмитро, дяк
і дяк. дел. в Опірци. і упр. хору в Тухлі.

Любачівський й чесанівський деканати.

Відпис протоколу Збору Дяків любачівського й чесанівського деканатів, який відбувся дня 29. червня 1925, в Любачеві, в сали філії Товариства „Просвіта“ з таким дневним порядком:

- 1) Отворенне збору.
- 2) Вибір предсідника.
- 3) Домагання дяків.
- 4) Вибір дяків. делегатів.
- 5) Внески й інтерпеляції.

Збір відкрив Вп. Савка, дяк з Любачева, і ствердив, що на збір запрошено всіх дяків і сьвящеників зі згаданих деканатів. На зборі явилось 24 дяків та 3 сьвящеників, а се: Всч. ОО. Черкавський, Кузенка й Коритко. Відтак поставив внесок, щоби на предсідника Збору вибрано Вп. Д-ра Станька Івана, адвоката в Любачеві.

Сей внесок прийнято одноголосно.

Вп. Др. Станько вибір прийняв і покликав на секретаря Вп. Василя Мричка, дяка з Нового Села та коротко представив домагання дяків.

Сказав, що дяки повинні старатися, щоби при переведенню рільної реформи, приділено їм, що найменше по 8 гектарів поля враз з будинками господарськими, щоби визначено відповідну платню та приділено їх до одної з 6 послідних ранг урядників, часть доходів, докладно означену, 1/3 часть дров, емеритуру для дяків і заосмотренне для вдів і сиротів по дяках — та щоби дано їм службову прагматику.

В дискусії забирав голос Вп. Шлюсар.

Відтак всі присутні вписалися до Товариства „Самопоміч Дяків“ в Перемишлі.

Ухвалоено відтак візвати Виділ організації, щоби постарався о се, щоби:

1) Всюди виділено для дяка що найменше 8 гектарів землі враз з мешкальними й господарськими будинками.

2) Приділено дяків, як державних функціонерів до одної від 8—14 урядничих ранг, та признано відповідні побори з державної каси.

3) Признано 1/3 часть загальних доходів в церкві та 1/3 часть побираних парохом дров.

4) Призначено емеритуру згідно з постановами закона про емеритуру державних урядників, та заосмотрення на основі сего закона для вдів і сиротів по дяках.

5) Надано службову прагматику по порозумінню зі старшиною Товариства „Самопоміч Дяків“.

Приступлено опісля до вибору делегатів. Делегатом на любачівський деканат вибрано Вп. Савку Ілію, дяка з Любачева а делегатом на чесанівський деканат вибрано Вп. Мричка Василя, дяка з Нового Села.

Всч. о. Козенка, парох з Підемемщини вносить, щоби всі дяки сходилися що місяця для обговорення біжучих справ враз з делегатом, а то з любачівського деканату в кождий понеділок по першім а з чесанівського деканату кождого вівторка по першім в саях філії Т-ва „Просвіта“.

Се одноголосно прийнято.

Всч. о. Козенка ставить внесок, щоби всі дяки належали до Т-ва „Просвіта“ і внесок сей прийнято.

Вп. Завадка, дяк з Сухої Волі вносить, щоби всі сьвященики, котрі мають більше ґрунту, як їм після конкордатського закона належить, з араз відступили відповідну часть дякови в посіданне. Внесенне се прийнято.

Всч. о. Черкавський вносить, щоби кождий дяк найдальше до 14 днів предложив своему делегатови спис всіх поборів і ґрунтів, якими тепер хіснується а також спис тих поборів і ґрунтів, з яких тепер не користає, але якими хіснувалися давніше будьто він сам, будьто його попередники. На випадок, якби були свідки, які ствердилиб, що деякі ґрунта були колись в посіданню дяків, належить подати ім'я і назвисько свідка.

Внесок сей ухвалено.

На внесок Вп. Савки ухвалено візвати Виділ Т-ва „Самопоміч Дяків“ в Перемишлі, щоби як найскорше скликав Загальний Збір Товариства.

Коли ніхто не забирав голосу, Збір закрито.

Др. Станько т. р. Мричко Василь т. р.
Предсідник Збору. Секретар Збору.

Товмацький деканат.

Збір Дяків товмацького деканату відбувся дня 24. червня 1925 в Товмачі, в сали читальні „Просвіта“.

Предсідником збору вибрано Вп. Морського Теодора, дяківського делегата та бувшого дяка в Товмачі, а секретарем Вп. Недільчука Івана, дяка з Кутиськ.

На зборі ухвалено одноголосно такі резолюції:

1) Збір домагається від польського уряду негайного наділення всіх дяків титулом їх службового вивінування ерекціональним ґрунтом бодай в одній третій части тої кількості, яка на основі конкордату припадає парохам.

2) Збір звиває всіх дяків на території Польської Річпосполитої, щоби рішучо домагалися за церковні треби, одної третьої пайки загального винагородження, себо половину того, що побирає сьвященик.

3) Збір домагається, щоби обсадження сталих дяківських посад відбувалося на основі рішення Митрополичого чи Епископського Ординаріятів в порозумінню з Головним Виділом Т-ва „Самопоміч Дяків“ у Львові.

4) Збір звиває всіх Впп. Товаришів-Дяків в межах і поза межами польської держави, до негайного передплачування свого станового часопису „Голосу Дяків“, бо всяка організація без свого органу є з гори сказана на загибель.

Отже зараз до діла, бо наша добре започаткована організаційна праця згинуть не сміє.

5) На внесок Вп. Карабина Василя, бувшого дяка в Пужниках Збір Дяків звиває всіх тих дяків, які мимо запрошення на зборі не явилися, щоби негайно, а найпізнійше до тижня після одержання відомости про се, предложили на руки Вп. Морського Теодора, як делегата свої умотивовані оправдання та звернули кошта висилки резолюцій по 250 зл., бо в противному випадку напаятнується їх придюдно в часописі.

Делегатом на просьбу збору остав на дальше Вп. Товариш Морський Теодор, який з огляду на свій старший вік хотів з сего становища тепер уступити; заступником його вибрано Вп. Лесека Дмитра, дяка з Отинії.

Предсідник: Секретар:
Морський Теодор, був. дяк. Недільчук Іван, дяк
і дяк. дел. в Товмачі. в Кутиськах.

Складайте добровільні датки на фонд своєї преси, щоби она мала змогу, як слід розвинути свою діяльність.

Косівський деканат.

Збір Дяків косівського деканату відбувся дня 23. цвітня 1925, в Москалівці, в домі Миколи Фокшея.

Збір відкрив Вп. Василь Павлюк, дяк і дяківський організатор в Стар. Косові, покликавши на предсідника Збору Вп. Григорія Стефурака, дяка з Соколівки, на його заступника Вп. Йосифа Триску, дяка з Москалівки, а на секретара Вп. Теодора Бойка, дяка з Кутів.

На зборі запали слідуєчі резолюції:

1) Збір домагається від польського уряду, безплатного наділення всіх дяків ерекціональним ґрунтом титулом їх службового вивінування в висоті бодай одної третьої тої кількості, яка на основі конкордату припадає парохом.

2) Збір домагається покищо від своїх парохій платні в висоті бодай 60 зл. в місяць.

3) За згодою всіх вибрано одноголосно Вп. Йосифа Триску на делегата на Загальний Збір Дяків до Львова з тим, що всі дяки косівського деканату мають покрити кошта подорожи.

4) На внесок Вп. Василя Павлюка ухвалено, що кожний дяк цілого косівського деканату — мусить бути предплатником дяківського часопису „Голос Дяків“ а заразом мусить вписатися також до шематизму дяків.

5) На внесок тогож Вп. внескодавця ухвалено, поширювати дяківську організацію не тільки в цілому косівському деканаті, але також в чужих сусідніх деканатах. Твожж ухвалено, щоби кожний дяк обовязково явився навсяких дяківських з'їздах, на котрі буде запрошений.

Більше внесків не було й на тім Збір закінчено та протокол підписано.

Москалівка, дня 23. цвітня 1925.

Предсідник: *Стефурак Григорій*, дяк в Соколівці.
Секретар: *Бойко Теодор*, дяк в Кутах.
Василь Павлюк, дяк і дяк. організатор в Старім Косові.

Дяківський курс в Станиславові.

Подається до загального відома дяків і дяківських кандидатів, що дяківський курс і приготування до осіннього дяківського іспиту, який відбудеться сей осени, розпочнеться дня 1. серпня 1925. р. в Станиславові при вул. Собіського ч. 50.

Від кандидатів вимагається: 1) доброго, чистого голосу й доброго слуху, 2) свідцтва хрещення, 3) шкільного свідцтва і 4) свідцтва моральности, потвердженого парохіяльним і громадським урядами.

Гарасимович Стефан, катедральний дяк в Станиславові.

Озірнянський деканат.

Збір Дяків озірнянського деканату відбувся в Озірній дня 12. червня 1925. при участі 12 дяків. На зборі запали слідуєчі резолюції:

I. Збір домагається від польського уряду наділення всіх дяків ерекціональним ґрунтом в висоті бодай 1/2 части тої кількості, яка на основі конкордату припадає парохом.

II. Даліше домагається Збір, щоби польський уряд визнав дяків за необхідних церковних функціонерів і перебрав їх на державний етат.

Резолюції вислано до всіх інстанцій, поданих в 2. ч. „Голосу Дяків“.

Предсідник: *Гуменюк Павло*, дяк і дяк. дел. в Курівцях.
Секретар: *Бабій Василь*, дяк в Серверах.

Скалацький деканат.

Дня 9. червня 1925. р. відбувся довірочний Збір Дяків скалацького деканату, скликаний дяківським делегатом Ілієм Філієм, дяком з Кривого. На зборі явилися всі дяки крім шістох, яких неприсутність, з огляду на службові перепони, оправдано.

Збір відкрив делегат Ілія Філь, поклавши на предсідника збору Вп. Тимофтея Хаджая, дяка з Сороцька, на його заступника Стефана Кравця, дя-

ка з Колодівки, а на секретара Мафтея Кокольського, дяка зі Старого Скалату.

Присутні на зборі ухвалили одноголосно такі резолюції:

1) Збір домагається від польського уряду, наділення всіх дяків ерекціональним ґрунтом титулом їх службового вивінування в висоті бодай одної третьої тої кількості, яка на основі конкордату припадає парохом.

2) Даліше домагається збір, щоби польський уряд визнав дяків, за необхідних церковних функціонерів та перебрав їх на державний етат.

3) Збір звиває всіх дяків, щоби рішучо домагалися за церковні треби одної третьої пайки загального винагородження, себто половину того, що побирає священник. Такі резолюції вислано також до всіх інстанцій, поданих в 2. ч. „Голосу Дяків“.

Криве, дня 12. червня 1925.

Предсідник: *Хаджай Тимофей*, дяк в Сороцьку.
Секретар: *Кокольський Матей*, дяк в Старім Скалаті.
Філь Ілія, дяк і дяківський делегат в Кривім.

Огляд світових подій.

С. С. Р. Р. робить всякі можливі заходи, щоби утворити „Зєдинені Держави Азії“. Радянський міністр війни генерал Фрунзе виголосив недавно в Ленінграді промову, в якій зазначив, що вороги радянського уряду, головно Англія, пруть отверто до війни, яка не сміє радянські війська заскочити неприготованими, та яка може багато скорше вибухнути, як сего де-хто сподіється.

Німеччина, яка зірвала з Польщею торговельні переговори (С. Р. з 15. 7. 1925), буде незадовго радити над німецьким пляном безпеки. Від висліду сих нарад буде залежати евент. зміна дотеперішного уряду.

Англія має тепер дуже великий клопіт з Китаєм, якій збойкотував її. Надто не менший клопіт має вона також з безробіттем і штрайком; сей останній обняв тепер понад півтора мільона робітників ріжних категорій.

Франція як звичайно, шукає способів на всі боки, якби то вратувати шалений упадок вартости свого гроша. В звязку з сим, франц. парламент дозволив видрукувати 6 мільярдів франц. франків та затягнути ще позичку. В Марокко, де Франція за всяку ціну хоче загарбати в свої руки великі копальні заліза, без важніших змін.

Америка, яка є союзницею Англії, залумує скликати до Пантому конференцію великих і кількох невртральних держав, щоби полагодити спір між Китаєм а Англією і другими інтересованими державами. Чи се її вдасться, годі тепер предвидіти.

Італія переживає грошеву кризу, бо за 1 долляра платиться тепер в Італії аж 29 і 1/2 ліри. Се сталося тому, що Італія перервала переговори з Америкою в справі довгів.

Югославія. Серби погодилися вже з Хорватами, які приобітцяли від тепер попірати югославянський уряд, домагаючись одначе даліше автономії для себе.

Марокко. Провідник повстанців Абд-Ель-Крім, який подав недавно до газет, що він воює лише за право самоозначення марокканського народа, відніс минулого тижня над французьким військом кілька побід.

Китай, який відноситься дуже прихильно до Німеччини й Союзу С. Р. Р. а на Америку дивиться через пальці, домагається тепер отверто війни з Англією, яка її до сего часу на всі боки добре використовувала.

Польща перервала торговельні переговори з Німеччиною, бо та м. и. не могла чи не хотіла прийняти з Горішного Шлеську більше вугля, як 100 тисяч тон. Польські сільські робітники задумують в часі теперішних жнив заштрайкувати, домагаючись тепер три рази більшої платні, як звичайно.

**АДВОКАТ
Д-р. Іван Турянський**

відкрив адвокатську канцелярію в Коломиї і веде її при вул. Крашевського ч. 29.

Зсячича.

Ревіндикація коронових вкладок в Галицьких і Мійських Щадничих Касах.

С. Е. і Р. № 13. подає поясненне Д-ра Нагліка в повисшій справі, яке дословно звучить:

„Нема жадної потреби ревіндикації (вибирання — ред.) коронових вкладок в Галицькій Щадничій Касі й в Мійській Щадничій Касі. Позаяк в 17. § розпорядку Президента Річипосполитої з 14. мая 1924. Дпр. 42 справа перечислення й виплати тих вкладок є в подробицях унормована. Тою самою постановою розпорядку уділено щадничим касама мораторієм, що до виплати таких вкладок, аж до кінця 1926 р.

Акція перечислювання вкладок як в Галицькій Щадничій Касі, так і в Мійській Щадничій Касі є тепер в ході а інтересованих, т. є власників вкладок заступають при тій акції куратори, яких на внесок власників вкладкових книжочок установив Цивільний Укруджний Суд у Львові. А з окрема адвоката д-ра Казимира Вітковського у Львові, вул. Міцкевича 10/а куратором власників вкладкових книжочок Мійської Щадничої Каси а адвоката д-ра Северина Панета у Львові, вул. Косцюшка 3. куратором власників вкладкових книжочок Галицької Щадничої Каси. Отже інтереси власників вкладкових книжочок є тими кураторами цілком достаточо боронені а всяка даліша інтервенція булаби не тільки непотрібна, але ввиду законної постанови, нормуючої спосіб перечислення й обовязки щадничих кас що до звороту вкладок, цілком безцільна“.

Кістяки великанів.

Копальняні робітники, що працювали в копальні близько місцевости Сісогушію в провінції Щігуагуа в Мексику натрапили на кістяки людий-великанів, що були високі від 3 метрів до 3 метрів і 60 сантиметрів.

Солонина сторожем золота.

Недавно перевозили в Лондоні з залізничої стації до одного банку 2 мільони фунтів штерлінгів (119 скринь золота).

Щоби сей транспорт був безпечний, то накрито сі скринки з золотом великою веретою з написсю, що там везеться солонина!

Сто літ життя з одною половиною легких.

В Seleure коло Женеви помер недавно годинникар Якоб Гунцінгер, який мимо сего, що від 26. року життя посадав лише половину легких, прожив 100 літ. Коли Гунцінгер стратив був одну половину легких, то лікарі не пророкували йому більше життя, як лиш один рік, а Гунцінгер вте не вірив і прожив собі до так рідкої старости.

Ювильей сірників.

Всі знаємо дуже добре сірники, але мабутне кождому з нас приходить на гадку, хто перший винайшов сю пожиточну річ. Отже винахідником сірників є Англієць Джон Уолкер. Він винайшов їх ще перед 100 літами та продавав тоді по 1 шілінгові й 4 пенси (1 зл. 60 сот.) за коробку.

Жовихи.

Ватикан зриває з Чехословаччиною.

Рим, 9. липня. (С. Р.) Oservatore Romano доносить: „Тому, що в день урочистости на честь Івана Гусса в Празі дня 6. с. м. президент республики обняв над обходом протекторат а премієр почесну презесуру обходу, Апостольська Столиця видала розпорядок, щоби Апостольський нунцій в Празі енергійно запротестував перед чехословацьким урядом і негайно опустив Прагу. Нунцій виїхав з Праги 6. липня а вчєра (8. пр. ред.) прибув до Риму“.

Причинки для родин резервістів.

В короткому часі буде оголошений в „D. U.“ закон про приверненне обовязуючої сили закона з дня 22. марта 1923. р. про причинки для родин осіб покликаних на військовій вправі.

На ту ціль виасигновано вже відповідні кредити.

Частинна мобілізація в Союзі С. Рад. Респ.

Г. Р. з 8. 7. 1925 доносить між и., що з огляду на заострені відносини між С. С. Р. Р. з одної сторони а західними державами, головно з Англією з другої, Раднарком (Рада Народних Комісарів) поробив вже деякі потрібні заходи до частинної мобілізації в різних провінціях Союзу.

В Москві оголошено на пр. наглу реєстрацію річників 902—1887 а в Ленінграді (давн. Петрограді) пороблено пляни оборони сего міста перед евенуальним нападом англійської фльоти зі сторони моря.

Союз С. Р. Р. громадить кінноту над польською границею.

(Г. Р.) На залізничному шляху Орса-Мінськ курсують безнастанно надпрограмові поїзди з великими військовими транспортами. Є се переважно кавалерійські частини. Транспорти є так великі, що одної ночі переїжджає до 20 поїздів.

Кілько грошей можна посилати за границу?

На основі найновішого розпорядку польського уряду, можна посилати за границу без дозволу скарбових влад не більше як 100 зл. а до Данцігу не більше як 250 зл. в польській чи чужій валюті. Хто хоче вислати більшу суму, той мусить наперед постаратися о дозвіл на се від скарбових влад.

Тайний договір між Англією Японією й Америкою.

"D. Express" доносить з Токіо, що Англія, Японія й Зєдинені Держави Америки заключили тайний договір в справі удержання одностаїного ф. онту в Китаю. (Г. Р.)

Шахи предметом шкільної науки.

У всіх англійських середних школах введено обовязкове навчання гри в шахи, яка, по думці англійських педагогів, є найліпшим до тепер знаним середником розвою орієнтаційного зміслу й вправи умислової влади.

На фонд преси зложили:

Вп. Слободян Матей, дяк в Стрільчу — 0.75 зл.
Вп. Мاستикар Володимир, дяк в Потеличу — 1.00 зл.
Вп. Колісник Василь, дяк в Демичах — 1.10 зл.
Редакція складає сим Впп. Жертводавцям в імени загального добра дяківської справи ширі подяки за зрозумінне ваги й значіння фонду своєї преси.

Спростованне.

Подається до загального відома, що дійсне назвисько Вп. дяка й дяк. делегата в Лютовиськах є: Петро Пшанецький а не Птанецький, як се кілька разів було в нашому часописі подано.

Хто ще до тепер не має прегарного, інформаційного, ріжними красками друкованого календаря "Запорожець" на 1925 рік з ілюстрацією Богдана Хмельницького та ріжними дуже важними порадами для всіх, той нехай зараз купить собі його в Видаві. "Запорожець" Коломия, Міцкевича ч. 51 по ціні 60 сот.
Спішіть, бо наклад вже на днях вичерпається.

Оголошення.

Іспитований дяк з гарним барітоновим голосом пошукує посади дяка. Зголошення приймає Шийка Григорій, дяк в Волкові, пч. Балигород.

Олійник Григорій, дяк з добрим теноровим голосом, жонатий, в середному віці, який розуміється дуже добре на рільній і лісовій господарстві та може провадити кооперативу, пошукує відповідної посєди. Зголошення приймає: Кооператива "Верховина" в Кутах.

Відозва.

Редакція просить ввічливо всіх Впп. Передплатників, головно зі сіл, щоб негайно, а найпізнійше до 20. липня с. р. надіслати її точні адреси найбільше свідомих і грамотних українських жінок і дівчат зі своєї місцевости в ціли вислання їм господарсько-жіночих порад.

Веселий куток.

Яйця на мягко.

Забавлявся на „поминках“
У Миколи пан-отець,
І забавлюся для нього,
Мягко зварених яєць.

Прикликає господиню,
І прохаючи її,
Щоб зварила на мягонько
Йому яєчок зо дві.

Господиня це почувла,
Дивно стало її це,
Як то можна, щоб мягонько
Аж, зварилося яйце?

Накидала до окропу
Яєчок, і по часі
Все колотівкою смотрять,
Чи вже яйця не мягкі?

Так варилися з години,
Врешті бачи баба ця,
Що на мягко не зварються,
Так несе до пан-отця.

— „О, даруйте отче! — каже:
Яйця не зварились так,
Я з години їх варила,
А вони тверді однак!“

С. Калинець.

Хто, чого боїться.

Пан боїться — холери,
Жид — сокири а
Мужик — книжки.

Почтова скринка.

Сало Павло, дяк в Крехові та Малицький Андрій, дяк в Скваряві Н. Оголошення сего рода поміщуємо безплатно.

Клисиак Йосиф, дяк в Сторонній. Просимо нас повідомити, яку Ви властиво квоту переказали нам грошевим переказом дня 4. 7. 1925, бо на переказі було написано: 1.50 зл. а на його відтинку: 3.50 зл. Почта виплатила нам 1 зл. 50 сот.

Курій Володимир, дяк в Гусятині. Наколи II. часть „Чародія“ вийде з друку, оголосимо сев часописі.

Назар Олександр, Вязівниця к. Ярослава. Просимо нас повідомити, на яку цінь Ви вислали нам 3 зл.

Боян Олекса, дяк в Грабовій. В шематизмі Вас ше поміщено.

Багнок Теодор, дяк в Більчу? Подайте нам, яке є Ваше Більче, чи — Золоте чи — Вдлиця? Бо часопис Ваш вертає до нас назад з тим, що Ви в Більчу Золотім незнані.

Татарський Іван, дяк в Саджаві. 3.75 зл. як триквартальну передплату одержали.

Любянецький Василь, дяк в Супранівці. Часопис всилаємо Вам завсїгди в пору. Що Ви чїсом одержуєте його кілька днів пізнійше, то не наша вина, але почти.

Гальчук Микола, дяк в Паришу. Заподаним дякам часопис вислали. Шематизм вийде з друку з кінцем сего місяця.

Мрозьяк Войтїх, дяк в Войтковій. 2.50 зл. на шематизм і 2.50 зл. на часопис одержали.

Гаврилюк Василь, дяк в Спасі, Семків Михайло, дяк в Струтині Нижні і Мельникович Микола, дяк в Любинці. Відповідь на Ваш запит дістанете в одному з найблизших чисел.

О. З. Б. Справу про суспендування дяка священником по 20 літах з дяківської служби опишіть нам точнійше, подаючи також імена й назвиска священника й дяка та місце їх замешкання, а ми щойно тоді зможемо се помістити в часописі.

Іспитований дяк, кавалер, 26 літ життя, з гарним теноровим голосом пошукує зараз дяківської посади.

Інформацій уділює: Кошла Іван, дяк в Дахневі, пч. Чесанів.

Др. А. Фріш

лікар всіх лікарських наук
(Апарат Рентгена
і кварцова лампа)
Коломия, ріг вул. Міцкевича-Замкової.

Видавництво „Запорожець“

в КОЛОМИЇ, вул. Міцкевича 51.

має тепер на складі, крім ріжних творів наших письменників, також:

Князь Ярослав Осмомисл, Назарука 3.30 сот.	
Країна дітей і цвітів (про Японію)	25 „
Кубанщина і кубанські України,	
Гнатюка	30 „
Сагайдачний, іст. опов. Хоткевича	60 „
Смертне зілля, іст. опов. Лотоцького	40 „
Оповідання про сили природи	80 „
Плекання овочевих дерев — Куровського-Табо	2 50 „
Про землю, сонце і звізди —	
Дра Раковського	60 „
Рільничі досвіди і проби — С. Кузика	60 „
Серед вічних снігів та ледів — Лункевича	40 „
Як чоловік зробив з ночі день —	
Чайковського	40 „
Як господарюють селяне в чужих краях	80 „
Коротка історія Козаччини — І. Крипякевича	60 „
Тарас Бульба з Малюнками	1.50 „
Іду на вас — Опільського	2.00 „
Осаул Підкова — Будзиновського	2.00 „
Під одну Булаву —	1.00 „
Наїзд Обрів — Лотоцького	2.00 „
Кашенко: Оповідання про військо запорожське	6.00 „
Зруйноване гніздо	1.00 „
На руїнах Січі	25 „
Мандрівка на Дніпрові пороги	40 „
Над Кодацьким порогом	40 „
Борці за правду	1.80 „
Під Корсунем	1.80 „
Кость Гордієнко	65 „
Славні побратими	65 „
З Дніпра над Дунай	1.50 „
Козацька помста — Чайківського	1.20 „

На поштове треба долучити 25 сот. від одного примірника.

Великий СКЛАД МАШИН

рільничих і до шиття, плугів, борон, роверів, січкарен, прас до олію, томасини, коксу й вугля поручає дешево, надрібно й гуртом за готівку або на догідні рати

Гершон Мельцер
Коломия, вул. Пілсудського ч. 12.

Найліпші масарські вироби
можна дістати дешево лише у
МИКОЛИ КУКУРБИ, Коломия
Мійська галя 47.